KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.2.2019 r.
COM(2019) 95 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wykonania ramowej dyrektywy wodnej (2000/60/WE) i dyrektywy powodziowej (2007/60/WE)
Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu
Pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym

{SWD(2019) 30 final} - {SWD(2019) 31 final} - {SWD(2019) 32 final} -
{SWD(2019) 33 final} - {SWD(2019) 34 final} - {SWD(2019) 35 final} -
{SWD(2019) 36 final} - {SWD(2019) 37 final} - {SWD(2019) 38 final} -
{SWD(2019) 39 final} - {SWD(2019) 40 final} - {SWD(2019) 41 final} -
{SWD(2019) 42 final} - {SWD(2019) 43 final} - {SWD(2019) 44 final} -
{SWD(2019) 45 final} - {SWD(2019) 46 final} - {SWD(2019) 47 final} -
{SWD(2019) 48 final} - {SWD(2019) 49 final} - {SWD(2019) 50 final} -
{SWD(2019) 51 final} - {SWD(2019) 52 final} - {SWD(2019) 53 final} -
{SWD(2019) 54 final} - {SWD(2019) 55 final} - {SWD(2019) 56 final} -
{SWD(2019) 57 final} - {SWD(2019) 58 final} - {SWD(2019) 59 final} -
{SWD(2019) 60 final} - {SWD(2019) 61 final} - {SWD(2019) 62 final} -
{SWD(2019) 63 final} - {SWD(2019) 64 final} - {SWD(2019) 65 final} -
{SWD(2019) 66 final} - {SWD(2019) 67 final} - {SWD(2019) 68 final} -
{SWD(2019) 69 final} - {SWD(2019) 70 final} - {SWD(2019) 71 final} -
{SWD(2019) 72 final} - {SWD(2019) 73 final} - {SWD(2019) 74 final} -
{SWD(2019) 75 final} - {SWD(2019) 76 final} - {SWD(2019) 77 final} -
{SWD(2019) 78 final} - {SWD(2019) 79 final} - {SWD(2019) 80 final} -
{SWD(2019) 81 final} - {SWD(2019) 82 final} - {SWD(2019) 83 final} -
{SWD(2019) 84 final}

1. WPROWADZENIE

Woda jest niezbędna do życia, a tym samym dla naszego społeczeństwa i gospodarki. Zrównoważona gospodarka wodna będzie odgrywać istotną rolę w umożliwieniu ludzkości dostosowania się do jej zmienionego środowiska oraz pomoże uniknąć sytuacji, w której globalny wzrost temperatur przekroczy 1,5 °C[1]. Bardziej niż kiedykolwiek wcześniej gospodarowanie tym ważnym zasobem wymaga prawdziwie zintegrowanego podejścia, uwzględniającego wymiar środowiskowy, społeczny, gospodarczy i zdrowotny.

W niniejszym piątym sprawozdaniu z wykonania przedstawiono stan wdrożenia ramowej dyrektywy wodnej[2] i dyrektywy powodziowej[3] w oparciu o przeprowadzoną przez Komisję ocenę drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu i pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym, przygotowanych i zgłoszonych przez państwa członkowskie na lata 2015–2021. Niniejsze sprawozdanie jest wymagane na mocy odpowiednio art. 18 ramowej dyrektywy wodnej i art. 16 dyrektywy powodziowej; stanowi również odpowiedź na art. 11 dyrektywy w sprawie ochrony wód podziemnych.

Ramowa dyrektywa wodna, wprowadzona w 2000 r., zapewnia pełną integrację gospodarczego i ekologicznego punktu widzenia w zakresie zarządzania jakością i ilością wody. Jej głównym celem jest osiągnięcie do 2015 r. dobrego stanu ponad 111 000 wód powierzchniowych (np. rzek, jezior, wód przybrzeżnych) oraz ponad 13 000 wód podziemnych na terytorium UE. W ramowej dyrektywie wodnej dopuszcza się jednak przedłużenie terminu wyznaczonego na 2015 r., pod warunkiem że przedłużenie będzie ograniczone do maksimum 2 dalszych cyklów (tj. obecnego okresu 2015–2021 i kolejnego okresu 2021–2027), chyba że warunki naturalne[4] uniemożliwiają osiągnięcie w ustalonym terminie celów ramowej dyrektywy wodnej. Osiągnięcie „dobrego stanu" oznacza zapewnienie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód powierzchniowych oraz dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych, będących głównymi źródłami poboru wody pitnej.

W dyrektywie powodziowej, wprowadzonej siedem lat później jako jedna z odpowiedzi na rozległe powodzie wzdłuż Dunaju i Łaby, do których doszło latem 2002 r., określono ramy dla ograniczenia ryzyka wystąpienia szkód powodziowych w UE. Obecnie, w związku z nasilającymi się powodziami w całej Europie, cel ten ma większe znaczenie niż kiedykolwiek wcześniej. Z uwagi na postępującą zmianę klimatu i rozwój ośrodków miejskich[5] niepewności związane z zarządzaniem ryzykiem powodziowym wymagają stałego monitorowania i dostosowywania praktyk w celu zapewnienia możliwie najniższego poziomu szkód. W niniejszym sprawozdaniu skupiono się na dotychczasowych postępach w oparciu o pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym.

[1] Aby zapoznać się z oczekiwanymi wpływem i skutkami scenariuszy, w których wzrost temperatur wyniesie 1,5 °C i 2 °C, zob. sprawozdanie „Global Warming of 1.5 °C" [„Globalne ocieplenie o 1,5 °C"], przyjęte podczas 48. sesji IPCC (w dniu 6 października 2018 r.).

[2] Dyrektywa 2000/60/WE; uzupełniona dyrektywą w sprawie ochrony wód podziemnych (2006/118/WE) i dyrektywą w sprawie środowiskowych norm jakości (2008/105/WE).

[3] Dyrektywa 2007/60/WE.

[4] Np. wolna odbudowa ekosystemów po wdrożeniu środków odtworzenia rzek lub niskie poziomy redukcji stężenia azotanów w wodach podziemnych.

[5] Np. w związku ze zmianami społeczno-gospodarczymi takimi jak wkraczanie majątku na terasy zalewowe.

Niniejszemu sprawozdaniu towarzyszy szereg dokumentów roboczych służb Komisji, obejmujących zarówno przeglądy na szczeblu UE, jak i opracowane przez poszczególne państwa członkowskie oceny oraz podsumowania dotyczące współpracy międzynarodowej.

2. AKTUALNA SYTUACJA W ZAKRESIE ZATWIERDZANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI

Wszystkie państwa członkowskie zatwierdziły swoje plany gospodarowania wodami w dorzeczu i plany zarządzania ryzykiem powodziowym, z wyjątkiem planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla Wysp Kanaryjskich (Hiszpania)[6].

Mimo poprawy sytuacji w porównaniu z poprzednimi działaniami sprawozdawczymi wiele państw członkowskich przyjęło swoje plany z opóźnieniem (po dniu 22 grudnia 2015 r.) lub spóźniło się ze sprawozdawczością za pośrednictwem bazy danych Europejskiego Systemu Informacji Wodnej (działania sprawozdawcze należało zakończyć do dnia 22 marca 2016 r.)[7]. Niektóre opóźnienia trwały co najmniej dwa lata. Komisja wszczęła postępowanie sądowe przeciwko wszystkim państwom członkowskim, które naruszyły wymogi prawne w zakresie sprawozdawczości.

3. OCENA DRUGICH PLANÓW GOSPODAROWANIA WODAMI W DORZECZU I PIERWSZYCH PLANÓW ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM

Informacje zawarte w planach gospodarowania wodami w dorzeczu i planach zarządzania ryzykiem powodziowym zostały zamieszczone we wspólnej bazie cyfrowej, jaką jest Europejski System Informacji Wodnej, którym zarządza Europejska Agencja Środowiska (EEA). Komisja wykorzystała Europejski System Informacji Wodnej, jak również informacje pochodzące bezpośrednio z krajowych i międzynarodowych planów gospodarowania wodami w dorzeczu i planów zarządzania ryzykiem powodziowym, jako podstawę swojej oceny.

Irlandia, Grecja i hiszpańskie Wyspy Kanaryjskie nie zgłosiły w odpowiednim terminie do Europejskiego Systemu Informacji Wodnej zarówno planów gospodarowania wodami w dorzeczu, jak i planów zarządzania ryzykiem powodziowym w celu ich oceny, podczas gdy Litwa i Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Gibraltaru nie zgłosiły swoich planów gospodarowania wodami w dorzeczu. W związku z tym niniejsze sprawozdanie nie obejmuje tych krajów lub regionów.

Komisja wzięła pod uwagę wyniki konferencji w sprawie wody, którą zorganizowano w dniach 20–21 września 2018 r. w Wiedniu i dzięki której szereg zainteresowanych stron i państw członkowskich mogło wnieść wkład w przygotowane z niej sprawozdanie.

Komisja uwzględniła ponadto uwagi Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej dotyczące poprzednich sprawozdań z wykonania. W 2015 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie wody, w której podkreślono między innymi znaczenie zarządzania jakością i ilością wody, potrzebę pełnego wdrożenia unijnego prawa wodnego oraz większej integracji z innymi obszarami polityki UE. Wezwano państwa członkowskie do ukończenia

[6] Hiszpania powiadomiła Komisję, że plan gospodarowania wodami w dorzeczu w odniesieniu do La Gomery zatwierdzono w dniu 17 września 2018 r., w odniesieniu do Teneryfy i La Palmy w dniu 26 listopada 2018 r., w odniesieniu do Fuerteventury, Lanzarote i El Hierro w dniu 26 grudnia 2018 r., a w odniesieniu do Gran Canaria w dniu 21 stycznia 2019 r.

[7] Format sprawozdawczości elektronicznej oraz wytyczne w zakresie sprawozdawczości zostały opracowane wspólnie przez państwa członkowskie, zainteresowane strony i Komisję w ramach procesu współpracy pod nazwą „wspólna strategia wdrażania”.

i realizowania planów gospodarowania wodami w dorzeczu oraz do udostępniania odpowiednich informacji w internecie. Podkreślono również synergię między planami gospodarowania wodami w dorzeczu i planami zarządzania ryzykiem powodziowym. W latach 2007–2016 Rada wydała szereg konkluzji[8]. Podkreśliła w szczególności potrzebę pełnego wdrożenia dorobku prawnego UE w dziedzinie wody w celu ochrony wód przed pogorszeniem ich stanu oraz stopniowego osiągania ich dobrego stanu, a także wezwała Komisję i państwa członkowskie do współpracy na rzecz lepszej integracji tych działań z innymi odpowiednimi obszarami polityki. W szczególności w sprawie ochrony przeciwpowodziowej Rada odniosła się do tego, że środki w zakresie zielonej infrastruktury i w zakresie naturalnego potencjału retencyjnego mogą zmniejszyć ryzyko powodzi. Komisja zgadza się z wszystkimi tymi uwagami i zobowiązała się do podjęcia odpowiednich działań.

4. RAMOWA DYREKTYWA WODNA – USTALENIA DOTYCZĄCE DRUGICH PLANÓW GOSPODAROWANIA WODAMI W DORZECZU

W sprawozdaniu dotyczącym stanu wód, wydanym w lipcu 2018 r. przez Europejską Agencję Środowiska[9], przedstawiono szczegółowe informacje na temat stanu europejskich części wód, zgodnie z informacjami przekazanymi przez państwa członkowskie na podstawie ramowej dyrektywy wodnej.

Wynika z niego, że 74 % części wód podziemnych w UE osiągnęło dobry stan chemiczny, a 89 % z nich osiągnęło dobry stan ilościowy.

W przypadku wód powierzchniowych sytuacja jest mniej zadowalająca: tylko 38 % z nich jest w dobrym stanie chemicznym, a w odniesieniu do zaledwie 40 % z nich odnotowano dobry stan/potencjał ekologiczny[10]. Niewiele poszczególnych substancji zanieczyszczających, z których najpowszechniejsza jest rtęć[11], ma duży wpływ na stan wód. Zarówno na szczeblu unijnym, jak i międzynarodowym podejmowane są działania na rzecz ograniczenia emisji rtęci i innych substancji zanieczyszczających, co doprowadziło do poprawy w zakresie poziomów niektórych z nich.

W porównaniu z cyklem 2009–2015 jedynie ograniczona liczba części wód osiągnęła poprawę stanu. Może to być spowodowane późną identyfikacją oddziaływań, dłuższym okresem wymaganym do opracowania skutecznych środków z zakresu polityki, powolnym wprowadzaniem środków, czasem reakcji przyrody zanim środki wywołają skutki, ale również zaostrzonymi normami jakości oraz poprawą monitorowania i sprawozdawczości, z której wynika, że stan części wód, który wcześniej uważano za „nieznany”, był w rzeczywistości „niezadowalający”.

---

[8] W sprawie niedoboru wody i suszy z dnia 30 października 2007 r.; w sprawie niedoboru wody, suszy i dostosowywania się do zmiany klimatu z dnia 11 czerwca 2010 r.; w sprawie zintegrowanej ochrony przeciwpowodziowej w Unii Europejskiej z dnia 12 maja 2011 r.; w sprawie ochrony zasobów wodnych i zintegrowanej zrównoważonej gospodarki wodnej w Unii Europejskiej i poza nią z dnia 21 czerwca 2011 r.; w sprawie planu ochrony zasobów wodnych Europy z dnia 17 grudnia 2012 r.; w sprawie działań dyplomatycznych UE w dziedzinie wody z dnia 22 lipca 2013 r.; oraz w sprawie zrównoważonej gospodarki wodnej z dnia 17 października 2016 r.

[9] https://www.eea.europa.eu/publications/state-of-water

[10] Dobry potencjał ekologiczny to cel, który ma zostać osiągnięty przez silnie zmienioną lub sztuczną część wód.

[11] Inne wszechobecne, trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne substancje powodujące nieosiągnięcie dobrego stanu chemicznego to: PBDE, tributylocyna i niektóre wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (benzo[a]piren, benzo[g,h,i]perylen, indeno[1,2,3-cd]piren, benzo[b]fluoranten i benzo[k]fluoranten).

Ogólnie rzecz biorąc, poczyniono znaczne wysiłki w celu wdrożenia ramowej dyrektywy wodnej. Pozytywny skutek miało również lepsze wdrażanie innych ściśle powiązanych aktów prawa UE. Dotyczy to w szczególności dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, dyrektywy azotanowej i dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych oraz przepisów UE dotyczących chemikaliów.

W sprawozdaniu EEA stwierdzono, że wody europejskie pozostają pod znacznym oddziaływaniem źródeł zarówno rozproszonej (np. rolnictwo, infrastruktura transportowa), jak i punktowej (np. przemysł lub produkcja energii) emisji zanieczyszczeń, nadmiernego poboru wody i zmian hydromorfologicznych wynikających z szeregu działań człowieka.

4.1 Ocena na poziomie krajowym lub niższym niż krajowy

Zasadniczym warunkiem wstępnym osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej jest odpowiednie **zarządzanie** na poziomie dorzeczy. Do tej pory wszystkie państwa członkowskie wyznaczyły właściwe organy, często więcej niż jednego rodzaju, i podkreślały znaczenie koordynacji między nimi. Zastosowały one szereg metod w celu konsultacji z zainteresowanymi stronami. Obecnie funkcjonuje wiele stałych organów doradczych. Według doniesień konsultacje z zainteresowanymi stronami doprowadziły do zmian w projektach planów gospodarowania wodami w dorzeczu; nie zawsze było jednak jasne, w jaki sposób ich wkład wpłynął na przyjęty plan gospodarowania wodami w dorzeczu.

Dla każdego **obszaru dorzecza** państwa członkowskie muszą przedstawić analizę jego charakterystyki wraz z przeglądem wpływu działalności człowieka i analizą ekonomiczną korzystania z wód. Tę „**charakterystykę**" należy aktualizować co sześć lat. Należy również podać granice i położenie każdej części wód. W przypadku każdego cyklu należy sprawdzić i zaktualizować wspomniane „wyznaczenie granic" oraz zasygnalizować oddziaływania i wpływ na stan wód. Wyznaczenie granic zmieniło się w około 4 z 10 przypadków, często bez jasnego wyjaśnienia. Opisy znaczących oddziaływań są ogólnie bardziej przejrzyste dzięki lepiej zdefiniowanym kryteriom. Nadal jednak istnieje możliwość poprawy, ponieważ w przypadku dużego odsetka części wód zgłoszono nieznane skutki pochodzenia antropogenicznego i oddziaływania o nieznanych przyczynach (w szczególności oddziaływania hydromorfologiczne).

Pewne usprawnienia metodologiczne, umożliwiające łatwiejsze śledzenie postępów i porównywalność danych, zostały wprowadzone w odniesieniu do ustalenia, kiedy, zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej, można uznać, że silnie zmieniona część wód lub sztuczna część wód osiągnęła **dobry potencjał ekologiczny**.

Monitorowanie i ocena stanu ekologicznego i chemicznego części wód powierzchniowych wskazują na zróżnicowaną sytuację pod względem mierzonych parametrów i porównywalności wyników. W całej UE obserwuje się ogromne zróżnicowanie w monitorowaniu substancji priorytetowych[12], zarówno pod względem odsetka części wód, jak i liczby substancji. Większość państw członkowskich monitorowała wszystkie substancje priorytetowe zidentyfikowane jako zrzucane do ich obszarów dorzeczy. Wszystkie państwa członkowskie zgłosiły bilanse emisji, zrzutów i strat takich substancji szkodliwych, ale tylko kilka z nich jest kompletnych.

[12] Substancje stanowiące znaczne ryzyko dla lub za pośrednictwem środowiska wodnego, wymienione w dyrektywie w sprawie środowiskowych norm jakości.

Fakt, że do początku 2018 r. nie istniał żaden formalny wspólny system interkalibracji w odniesieniu do wielu typów wód[13], sprawia, że porównanie części wód w tym drugim cyklu sprawozdawczym jest wciąż bardzo trudne.

Niemniej jednak w przypadku prawie wszystkich części wód możliwe było ustalenie ich stanu, co w znacznym stopniu ogranicza wcześniejszą niepewność. Nadal istnieją jednak istotne luki w monitorowaniu stanu ekologicznego.

Ogólnie rzecz biorąc, monitorowanie elementów jakości w każdej kategorii wód jest w najlepszym razie niepełne oraz w zbyt dużym stopniu opiera się na grupowaniu szeregu różnych części wód i na opinii ekspertów, a nie na bardziej szczegółowej ocenie każdej odpowiedniej części wód zgodnie ze szczegółowymi parametrami zawartymi w ramowej dyrektywie wodnej. Potrzebne są dalsze wysiłki, aby odpowiednie sieci monitorowania osiągnęły wystarczający zasięg przestrzenny i wiarygodność oceny.

Usprawniono **monitorowanie i ocenę stanu ilościowego i chemicznego części wód podziemnych**, chociaż znaczna liczba części wód nadal nie posiada odpowiednich miejsc monitorowania. W tym przypadku ramową dyrektywę wodną uzupełnia dyrektywa w sprawie ochrony wód podziemnych, w której zawarto w szczególności wykaz istotnych substancji zanieczyszczających, wartości progowych i tendencji w zakresie oceny stanu chemicznego. Obie dyrektywy działają w synergii również z innymi przepisami prawa UE, takimi jak dyrektywa w sprawie wody pitnej i dyrektywa azotanowa. Monitorowanie stanu chemicznego w dalszym ciągu nie spełnia norm, a znaczna liczba części wód podziemnych nie jest monitorowana albo monitorowanie uwzględnia niewielką część kluczowych parametrów.

Zwolnienia przewidziane w art. 4 ramowej dyrektywy wodnej[14] obejmują obecnie około połowę europejskich części wód. Dotyczy to głównie naturalnych części wód, ale coraz częściej również silnie zmienionych i sztucznych części wód oraz nowych zmian fizycznych. Chociaż uzasadnienia takich zwolnień ogólnie poprawiły się, ich trwałe powszechne stosowanie świadczy o dalszej potrzebie znacznych starań w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału do 2027 r. Niemniej jednak, zgodnie z wymogami określonymi w tym samym artykule oraz jak wynika ze zgłaszanych danych, państwa członkowskie muszą lepiej zadbać o to, aby zwolnienia stosowane w odniesieniu do jednej części wód nie wykluczały trwale osiągnięcia celów środowiskowych w innych częściach wód ani nie zagrażały osiągnięciu tych celów (art. 4 ust. 8), a także gwarantowały przynajmniej poziom bezpieczeństwa przewidziany w innych przepisach unijnego prawa ochrony środowiska (art. 4 ust. 9).

Ramowa dyrektywa wodna wymaga od państw członkowskich ustalenia **programu środków**[15] w celu terminowego osiągnięcia dobrego stanu. W odniesieniu do części wód, na które ma wpływ **pobór wody**, zasadniczo określono kluczowe środki, ale ich wdrażanie w całej Europie jest nierównomierne i w związku z tym oddziaływania są ograniczane bardzo

[13] Decyzja Komisji (UE) 2018/229 z dnia 12 lutego 2018 r.

[14] Art. 4 ust. 4 umożliwia przedłużenie terminu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału na okres po 2015 r. (zgodnie z art. 4 ust. 1). Art. 4 ust. 5 umożliwia osiągnięcie mniej rygorystycznych celów. Art. 4 ust. 6 umożliwia czasowe pogorszenie się stanu części wód. W art. 4 ust. 7 określono warunki, w których pogorszenie się stanu lub nieosiągnięcie celów ramowej dyrektywy wodnej może być dozwolone w przypadku nowych zmian w charakterystyce fizycznej części wód powierzchniowych, zmian poziomu części wód podziemnych lub pogorszenia się ze stanu bardzo dobrego do dobrego w wyniku nowych zrównoważonych form działalności gospodarczej człowieka.

[15] Kolejne sprawozdania tymczasowe dotyczące wdrażania planowanych programów środków należy przedłożyć Komisji do dnia 22 grudnia 2018 r.

powoli. Potencjalnie problematyczny jest fakt, że większość państw członkowskich zwalnia niewielki pobór wody z obowiązku kontroli lub rejestracji. Brak kontroli i rejestracji może budzić obawy szczególnie w przypadku państw członkowskich, które już borykają się z problemami niedoboru wody, oraz w przypadku części wód dotkniętych problemami ilościowymi.

Wpływ **rolnictwa** jest jednym z najbardziej znaczących oddziaływań zidentyfikowanych przez państwa członkowskie w większości obszarów dorzeczy jako potencjalne ryzyko pogorszenia się lub nieosiągnięcia celów środowiskowych, zarówno w postaci nadmiernego poboru wody, jak i w postaci zanieczyszczeń rozproszonych. Zazwyczaj stosowane są środki podstawowe[16]. W połowie przypadków nie dokonuje się oceny *ex ante* zakresu, w jakim podjęte środki będą wystarczające, aby wyeliminować lukę w zakresie dobrego stanu. Wiele będzie również zależało od wpływu środków dobrowolnych, często w kontekście wspólnej polityki rolnej (WPR). Aby zwiększyć poziom dążeń środowiskowych, we wnioskach Komisji dotyczących nowej WPR określono obowiązkowe wymogi[17] dla rolników. Ponadto strategia interwencji ustanowiona przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR uwzględnia potrzeby określone w planach gospodarowania wodami w dorzeczu i przyczynia się do osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej. W razie potrzeby państwa członkowskie będą musiały zaoferować dodatkowe wsparcie na rzecz dalszych interwencji w zakresie ochrony wód za pośrednictwem poszczególnych dobrowolnych programów[18].

Ogólnie rzecz biorąc, istnieją również środki podstawowe umożliwiające rozwiązanie problemu oddziaływań wywieranych przez **sektory inne niż rolnictwo**, takie jak przemysł lub wytwarzanie energii. W większości przypadków są to szczególne środki umożliwiające zwalczanie substancji zanieczyszczających powodujących niespełnienie wymogów w zakresie stanu chemicznego lub ekologicznego, takie jak na przykład środki mające na celu ograniczenie lub zaprzestanie odprowadzania do wód niektórych substancji zanieczyszczających. Potrzebne są jednak dalsze postępy.

W odniesieniu do istniejących zmian fizycznych części wód większość państw członkowskich zgłosiło środki (przepławki dla ryb, likwidacja struktur itp.) mające na celu zmniejszenie negatywnych skutków dla środowiska w związku ze znaczącymi **oddziaływaniami hydromorfologicznymi**. Istnieje również wyraźniejszy związek między środkami, oddziaływaniami i korzystaniem z wód lub sektorami gospodarki. Należy lepiej określić i wdrożyć minimalne przepływy hydrobiologiczne oraz zapewnić ciągłość rzeki i odpowiednie zarządzanie osadami.

---

[16] Aby uwzględnić zidentyfikowane znaczące kwestie i umożliwić osiągnięcie celów określonych w art. 4, w ramach każdego obszaru dorzecza należy ustanowić program środków. Obejmuje on co najmniej „środki podstawowe" oraz, w stosownych przypadkach, „środki uzupełniające" służące osiągnięciu celów.

[17] W szczególności nowy wymóg podstawowy nr 1 związany z dyrektywą 2000/60/WE: art. 11 ust. 3 lit. e) i art. 11 ust. 3 lit. h) w odniesieniu do obowiązkowych wymogów dotyczących kontroli rozproszonych źródeł zanieczyszczeń fosforanami, SMR (wymóg podstawowy w zakresie zarządzania) 2 w odniesieniu do wymogów dyrektywy azotanowej, GAEC 2 w odniesieniu do odpowiedniej ochrony terenów podmokłych i torfowisk, GAEC 4 w odniesieniu do stref buforowych, GAEC 5 w odniesieniu do stosowania narzędzia dotyczącego zrównoważonego charakteru gospodarstw rolnych w zakresie składników pokarmowych, a także GAEC 7 w odniesieniu do niestosowania ugorowania w najbardziej newralgicznym okresie.
GAEC: normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska: https://ec.europa.eu/agriculture/direct-support/cross-compliance_en

[18] Państwa członkowskie będą musiały zaproponować wsparcie dla dobrowolnych ekoprogramów dla rolników, których celem jest stosowanie praktyk rolniczych korzystnych dla środowiska i klimatu w ramach pierwszego filaru WPR. Ponadto wsparcie na rzecz dobrowolnych zobowiązań rolno-środowiskowych pozostanie obowiązkowe w ramach drugiego filaru.

Szereg państw członkowskich zaktualizowało politykę w zakresie **ustalania cen wody** poprzez spełnienie warunków wstępnych dotyczących wody wynikających z rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020. Poczyniono postępy w zakresie definiowania usług wodnych, obliczania kosztów finansowych, pomiaru zużycia, przeprowadzania **analizy ekonomicznej** oraz oceny kosztów ekologicznych i materiałowych przy obliczaniu kwot zwrotu kosztów za usługi wodne. Utrzymują się jednak znaczne luki w przekładaniu tych ulepszonych elementów analizy ekonomicznej na konkretne środki i osiągnięcie bardziej zharmonizowanego podejścia do szacowania i uwzględniania kosztów ekologicznych i materiałowych. Zwiększenie inwestycji ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej. Dalsze postępy w podstawach gospodarczych programu środków znacznie ułatwiłyby podejmowanie decyzji i dokonywanie inwestycji w dziedzinie wody.

Poczyniono niewielkie postępy w odniesieniu do **obszarów ochrony zasobów wody pitnej** i **chronionych obszarów przyrody**. W ocenie dyrektywy w sprawie wody pitnej z 1998 r. uwzględniono spójność dyrektywy z ramową dyrektywą wodną i wskazano brakujące ogniwo w odniesieniu do ochrony zasobów wody pitnej. W związku z tym we wniosku z 2018 r. dotyczącym przekształcenia dyrektywy w sprawie wody pitnej wprowadzono podejście oparte na analizie ryzyka od miejsca poboru wody do kranu konsumenta, przy jednoczesnym wspieraniu lepszej komunikacji między organami państw członkowskich i dostawcami wody, zapewniającej pełny cykl zarządzania. Wniosek ma na celu poprawę spójności obu dyrektyw i zapewnienie stosowania zarówno zasady „zanieczyszczający płaci", jak i zasady ostrożności.

W przypadku dużej części obszarów chronionych brak jest wiedzy na temat na przykład stanu i oddziaływań oraz nie określono żadnych celów. Sprawozdawczość w zakresie monitorowania specjalnie ukierunkowana na obszary chronione, włączając w to obszary, w których żyją skorupiaki, jest bardzo ograniczona, a czasami całkowicie jej brakuje.

W około połowie państw członkowskich za istotny element gospodarki wodnej uznano **susze**. Jednym z kluczowych środków mających na celu złagodzenie skutków suszy jest plan zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy, jednak nie został on przyjęty we wszystkich odnośnych obszarach dorzeczy.

W odniesieniu do trzecich planów gospodarowania wodami w dorzeczu państwa członkowskie powinny:

- kontynuować poprawę zaangażowania zainteresowanych stron, przy ich aktywnym udziale w procesie planowania oraz przy uwzględnieniu ich wkładu w plany gospodarowania wodami w dorzeczu;

- wyraźne wskazać lukę w zakresie dobrego stanu w odniesieniu do poszczególnych oddziaływań i części wód oraz opracować, sfinansować i wdrożyć ukierunkowane programy środków, aby wyeliminować tę lukę;

- ograniczyć korzystanie z wyłączeń w celu zapewnienia terminowego osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej oraz poprawić przejrzystość w odniesieniu do stosowanych uzasadnień;

- zapewnić właściwe wdrożenie art. 9 dotyczącego zwrotu kosztów, w tym obliczanie i internalizację kosztów ekologicznych i materiałowych w odniesieniu do wszystkich rodzajów działalności, które mają znaczący wpływ na części wód, oraz analizę ekonomiczną mającą na celu wspieranie programów środków.

4.2 Współpraca transgraniczna na podstawie ramowej dyrektywy wodnej

W przypadku dorzeczy przekraczających granice państwowe ramowa dyrektywa wodna wymaga od państw członkowskich koordynacji między sobą oraz, w stosownych przypadkach, podejmowania odpowiednich starań również w odniesieniu do państw trzecich. Wiele rzek w Europie wykracza poza granice UE, w tym na przykład Ren i Dunaj. Stopień współpracy jest różny. Zazwyczaj istnieje porozumienie międzynarodowe, często również międzynarodowy organ koordynujący oraz, rzadziej, wspólny plan gospodarowania wodami w dorzeczu. Powyższe nie dotyczy tylko nielicznych dorzeczy w UE.

Ogólnie rzecz biorąc, w porównaniu z pierwszym cyklem zapewniono bardziej sformalizowane struktury zarządzania, częstsze opracowywanie międzynarodowych planów gospodarowania wodami w dorzeczu oraz poprawę zarówno porównywalności ustaleń, jak i zgodności podejść w odpowiedzi na oddziaływania.

4.3 Zagadnienia, które nie mogą być rozpatrywane na poziomie państwa członkowskiego

Na określoną w art. 12 ramowej dyrektywy wodnej procedurę dotyczącą zagadnień, które nie mogą być rozpatrywane na poziomie państwa członkowskiego, powołano się jeden raz. W 2016 r. Dania podkreśliła, że aby osiągnąć cele ramowej dyrektywy wodnej, inne państwa członkowskie muszą podjąć działania w celu redukcji ich ładunku azotu we wspólnych częściach wód. Komisja, wezwana do podjęcia działań, podkreśliła, że państwa członkowskie są w pierwszej kolejności odpowiedzialne za osiągnięcie celów ramowej dyrektywy wodnej, i zauważyła, że w art. 3 przewidziano koordynację w obszarach dorzeczy, również w tych międzynarodowych. Zasugerowała, by najpierw wyczerpać możliwości współpracy dwustronnej, w tym w ramach dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej.

DYREKTYWA POWODZIOWA – USTALENIA W RAMACH PIERWSZYCH PLANÓW GOSPODAROWANIA WODAMI W DORZECZU

5.1 Ocena na poziomie krajowym

Wybory człowieka, zarówno historyczne, jak i szeroko rozpowszechnione również dzisiaj, mają znaczący wpływ na występowanie powodzi i ich oddziaływania[19] oraz istnieją dowody na to, że liczba dużych zdarzeń powodziowych wzrosła na przestrzeni lat[20]. Prognozy są powodem do niepokoju; w ramach scenariusza nieprzewidującego dostosowań (tj. przy założeniu kontynuacji obecnej ochrony przed powodziami rzecznymi do poziomu ustalonego na podstawie ostatniej powodzi stuletniej) przewidywane szkody na poziomie UE wynikające z połączonego oddziaływania zmian klimatu i kwestii społeczno-ekonomicznych wzrosną do lat 20. XXI w. z 6,9 mld EUR rocznie do 20,4 mld EUR rocznie, do lat 50. XXI w. do 45,9

[19] Lokalizowanie majątku na terasach zalewowych lub w pobliżu wybrzeża, ograniczanie powierzchni retencyjnych, ingerencje w cieki wodne lub ich otoczenie oraz zmiany klimatu spowodowane przez człowieka przyczyniają się do zwiększenia prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzeń powodziowych i ich negatywnych skutków.

[20] Zbigniew W. Kundzewicz, Iwona Pińskwar i G. Robert Brakenridge (2012): Large floods in Europe [Duże powodzie w Europie], 1985–2009, Hydrological Sciences Journal.

mld EUR rocznie i do lat 80. XXI w. do 97,9 mld EUR rocznie[21]. Logiczne jest zatem, że 27 z 28 państw członkowskich uwzględniło powodzie jako główne ryzyko w swoich krajowych ocenach ryzyka[22].

Trzecim etapem cyklicznego podejścia do zarządzania ryzykiem powodziowym, wprowadzonego w dyrektywie powodziowej, było ustanowienie planów zarządzania ryzykiem powodziowym, które są narzędziami zarządzania służącymi ograniczeniu potencjalnych negatywnych skutków powodzi. Wcześniej państwa członkowskie przeprowadziły wstępne oceny ryzyka powodziowego (w 2011 r.)[23] oraz opracowały mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego (w 2013 r.).

Jeżeli chodzi o kompletność, prawie wszystkie państwa członkowskie zgłosiły w swoich planach zarządzania ryzykiem powodziowym wnioski ze wstępnych ocen ryzyka powodziowego oraz map zagrożenia i ryzyka powodziowego. Wszystkie państwa członkowskie wyznaczyły cele w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym, a w przypadku 20 z 26 ocenionych państw członkowskich cele te ustanowiono na poziomie krajowym lub poprzez dostosowanie celów na poziomie krajowym do uwarunkowań regionalnych/lokalnych. Niektóre państwa członkowskie wyznaczyły kilka ogólnych celów, inne przedstawiły większą liczbę celów bardziej szczegółowych. Wszystkie państwa członkowskie uwzględniły środki służące osiągnięciu wyznaczonych celów. Nie wszystkie cele zostały jednak wystarczająco dopracowane, aby umożliwić monitorowanie wdrażania, oraz nie wszystkie środki są wyraźnie powiązane z celami; w ujęciu łącznym braki te mogą stanowić wyzwanie dla drugiego cyklu (2016–2021), w którym oczekuje się dokonania przez państwa członkowskie oceny postępów.

Liczba środków w poszczególnych państwach członkowskich jest bardzo zróżnicowana, od kilku do tysięcy grup środków. Około 50 % środków odnosi się do zapobiegania i przygotowania, około 40 % do ochrony przed szkodami powodziowymi, a pozostałe 10 % dotyczy przywrócenia stanu wyjściowego. Jeżeli chodzi o działania nietechniczne[24], wszystkie ocenione plany zarządzania ryzykiem powodziowym odnoszą się do planowania przestrzennego. Wszystkie spośród 26 ocenionych państw członkowskich uwzględniły w niektórych lub wszystkich planach zarządzania ryzykiem powodziowym rozwiązania przyrodnicze, zarówno w formie projektów, jak i opracowań przygotowawczych. Chociaż w dyrektywie powodziowej nie wspomniano o ochronie ubezpieczeniowej od ryzyka powodziowego, w ponad połowie ocenionych planów zarządzania ryzykiem powodziowym wymieniono co najmniej pewne powiązane środki, w tym podnoszenie świadomości.

Wszystkie państwa członkowskie zgłosiły ustalenie priorytetów w odniesieniu do środków lub przedstawiły ramy czasowe ich wdrożenia. Dla porównania, około 10 % zgłoszonych środków nadano kluczowy, 60 % bardzo wysoki lub wysoki, 20 % umiarkowany, a pozostałej części niski priorytet. 19 z 26 ocenionych państw członkowskich przeprowadziło analizę

[21] Rojas i in. (2013): Climate change and river floods in the EU: Socio-economic consequences and the costs and benefits of adaptation [Społeczno-ekonomiczne konsekwencje oraz koszty i korzyści przystosowania się do zmiany klimatu], Global Environmental Change 23, 1737–1751, publikacja dostępna pod adresem: http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959378013001416#

[22] Dokument roboczy służb Komisji: „Przegląd zagrożeń związanych z klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka, wobec jakich może stanąć Unia Europejska”, SWD(2017) 176 final, https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/285d038f-b543-11e7-837e-01aa75ed71a1/language-en

[23] W UE istnieje blisko 8 000 obszarów o potencjalnym znaczącym ryzyku powodziowym.

[24] Środki nieobejmujące obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

kosztów i zysków wynikających ze środków. W przypadku prawie wszystkich państw opracowano podejście krajowe[25]. Mniej (11) państw członkowskich wykorzystało analizę kosztów i zysków we wszystkich ocenianych jednostkach zarządzających[26]. 21 z 26 państw członkowskich wyraźnie odniosło się do koordynacji z celami środowiskowymi, o których mowa w art. 4 ramowej dyrektywy wodnej, we wszystkich lub co najmniej niektórych jednostkach zarządzających.

Około połowa ocenionych państw członkowskich oszacowała koszty dostępnych środków przeciwpowodziowych, jednak w wielu przypadkach nie uwzględniły one wszystkich planów zarządzania ryzykiem powodziowym lub środków. W przypadku 23 z 26 państw członkowskich w większości planów zarządzania ryzykiem powodziowym wskazano źródła finansowania, jednak w wielu przypadkach dotyczyło to możliwych mechanizmów finansowania w ujęciu ogólnym, np. europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

Wykorzystano różne kanały konsultacji z opinią publiczną i zainteresowanymi stronami, a ogólnie rzecz biorąc, w przygotowanie pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym zaangażowane było szerokie grono zainteresowanych stron, jednak nie zawsze było jasne, w jaki sposób ich wkład wpłynął na plany zarządzania ryzykiem powodziowym, które przyjęto na różnych szczeblach administracyjnych i za pośrednictwem różnych aktów prawnych.

W odniesieniu do drugich planów zarządzania ryzykiem powodziowym państwa członkowskie powinny:

- wyraźne powiązać wdrażanie środków z osiąganiem celów, aby móc oceniać postępy poczynione począwszy od drugiego cyklu;
- określić konkretne źródła finansowania w celu zapewnienia wdrożenia środków.

5.2 Wpływ zmian klimatu

Istnieje coraz więcej dowodów na to, że zmiana klimatu będzie miała istotny wpływ na występowanie i nasilenie powodzi w dużej części Europy[27]. Ponad połowa państw członkowskich uwzględniła zmianę klimatu na etapie opracowania wstępnych ocen ryzyka powodziowego oraz map zagrożenia i ryzyka powodziowego. Jeżeli chodzi o ocenione plany zarządzania ryzykiem powodziowym i sprawozdawczość państw członkowskich, 24 z 26 państw członkowskich uwzględniło co najmniej niektóre aspekty, a dziesięć państw członkowskich przedstawiło dowody na uwzględnienie wpływu zmiany klimatu. Czternaście państw członkowskich omówiło w swoich planach zarządzania ryzykiem powodziowym przyszłe scenariusze klimatyczne o różnych ramach czasowych (około połowa z nich posiada

[25] W listopadzie 2017 r. Komisja Europejska zaproponowała poprawę skuteczności Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności poprzez wzmocnienie wspólnych europejskich zdolności reagowania dzięki ustanowieniu rezerwy zasobów (tzw. rescEU) w celu uzupełnienia zdolności krajowych oraz poprzez usprawnienie zapobiegania klęskom żywiołowym i poprawę gotowości na wypadek ich wystąpienia w państwach uczestniczących w mechanizmie (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6766_pl.htm).

[26] W większości państw członkowskich jednostki zarządzające pokrywają się z obszarami dorzeczy określonymi na podstawie ramowej dyrektywy wodnej. Państwa członkowskie wyznaczyły w sumie 196 jednostek zarządzających na potrzeby wdrażania dyrektywy powodziowej.

[27] W sprawozdaniu Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu z października 2018 r. wspomniano, że przewiduje się, że jeżeli globalne ocieplenie doprowadzi do wzrostu temperatury o 1,5 °C, powodzie będą znacznie mniej poważne niż w przypadku wzrostu o 2 °C, chociaż przewidywane zmiany powodują regionalnie zróżnicowane ryzyko (http://www.ipcc.ch/report/sr15/).

scenariusze na 2050 r.; połowa z nich posiada również scenariusze na 2100 r.). Mniej niż połowa państw członkowskich odniosła się do swoich krajowych strategii w zakresie przystosowania się, opracowanych na podstawie Strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu. W przypadku około jednej czwartej państw członkowskich we wszystkich ocenionych planach zarządzania ryzykiem powodziowym odniesiono się do tego rodzaju strategii krajowych; w przypadku kilku kolejnych państw członkowskich niektóre, ale nie wszystkie ocenione plany zarządzania ryzykiem powodziowym zawierały takie odniesienia.

W odniesieniu do drugich planów zarządzania ryzykiem powodziowym państwa członkowskie powinny:

- uwzględnić, zgodnie z art. 14 dyrektywy powodziowej, możliwy wpływ zmian klimatu na występowanie powodzi oraz właściwie dostosować środki, odpowiednio wykorzystując unijne narzędzia modelowania, takie jak te dostępne w ramach usługi programu Copernicus w zakresie zmiany klimatu[28];

- uwzględnić krajowe strategie przeciwdziałania zmianie klimatu i koordynować działania z zawartymi w nich środkami.

5.3 Współpraca transgraniczna na podstawie dyrektywy powodziowej

Zgodnie z dyrektywą powodziową państwa członkowskie mają obowiązek koordynować ze sobą swoje działania w dorzeczach transgranicznych oraz dokładać również starań zmierzających do koordynacji działań z państwami trzecimi. W przypadku ustanowienia struktur koordynacyjnych opracowanie międzynarodowego planu zarządzania ryzykiem powodziowym zawsze prowadziło do osiągnięcia wspólnych celów w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym, a w prawie wszystkich przypadkach do określenia szeregu skoordynowanych środków. Przeprowadzono szeroko zakrojone konsultacje społeczne w odniesieniu do niektórych dorzeczy, w których powołano komisję rzeczną, takich jak dorzecza Dunaju, Renu, Łaby i Odry; uwzględnienie zmiany klimatu na poziomie dorzecza jest bardziej rozwinięte w przypadku, gdy koordynację powierzono komisji rzecznej.

W odniesieniu do drugiego cyklu państwa członkowskie posiadające dorzecza transgraniczne powinny:

- nadal rozwijać wspólne podejścia, uwzględniając, na skalę dorzecza, bliższe i dalsze skutki środków służących ograniczaniu ryzyka powodziowego, które nie są podejmowane w pobliżu granic państwowych, oraz rozszerzyć praktykę międzynarodowych konsultacji społecznych.

6. WNIOSKI

Ogólnie rzecz biorąc, wiedza i sprawozdawczość na temat ramowej dyrektywy wodnej znacznie się poprawiły w porównaniu z poprzednim cyklem. Więcej państw członkowskich zgłosiło w odpowiednim czasie bardziej wyczerpujące, istotne i wiarygodne informacje.

Jak wynika ze sprawozdawczości, zgodność z celami ramowej dyrektywy wodnej stopniowo wzrasta. Chociaż w wielu państwach członkowskich zastosowano odpowiednie środki z zakresu polityki i poczyniono szereg inwestycji finansowych, w wielu dorzeczach poprawa jakości wody nastąpi dopiero za jakiś czas. Znaczna większość części wód podziemnych

[28] https://climate.copernicus.eu/

osiągnęła dobry stan, a mniej niż połowa części wód powierzchniowych jest w dobrym stanie; mimo tego tendencje w zakresie szeregu podstawowych poszczególnych elementów jakości i dotyczące substancji są bardziej pozytywne.

Pozostaje jeszcze wiele do zrobienia, aby w pełni osiągnąć cele ramowej dyrektywy wodnej i powiązanych dyrektyw, przede wszystkim ze strony państw członkowskich. Państwa członkowskie skorzystają z większego zaangażowania wszystkich właściwych podmiotów rynkowych i podmiotów społeczeństwa obywatelskiego na rzecz zapewnienia lepszego egzekwowania zasady „zanieczyszczający płaci". Fundusze UE będą nadal stanowiły wsparcie tych wysiłków we wdrażaniu, w tym poprzez finansowanie badań i innowacji, oraz wysiłków[29] na rzecz jednolitego rynku cyfrowego dla usług wodnych[30]. Droga do osiągnięcia pełnej zgodności z celami ramowej dyrektywy wodnej do 2027 r., po którym to okresie możliwości stosowania wyłączeń będą ograniczone, wydaje się na obecnym etapie bardzo trudna. W sprawozdaniach rzeczywiście wykazano, że chociaż do 2021 r. zostaną zastosowane dalsze środki, po 2021 r. konieczne będzie wdrożenie szeregu innych środków.

Podjęto bardzo istotne działania w odniesieniu do dyrektywy powodziowej. Chociaż są to pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym, jasne jest, że wszystkie państwa członkowskie zasadniczo przyjęły koncepcję zarządzania ryzykiem powodziowym, nawet jeżeli praktyczny stopień jej zaawansowania jest zróżnicowany. Osiągnięcie kluczowego celu dyrektywy powodziowej, jakim jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków znaczących powodzi, będzie wymagało stałych wysiłków ze strony państw członkowskich w kolejnych cyklach.

W stosownych przypadkach Komisja podejmie wraz z państwami członkowskimi działania następcze dotyczące zaleceń zawartych w niniejszym sprawozdaniu i towarzyszących mu dokumentach, aby zapewnić lepsze wdrażanie wymogów zawartych w ramowej dyrektywie wodnej i dyrektywie powodziowej. Kontynuowane będzie również usprawnione egzekwowanie zobowiązań prawnych w zakresie kluczowych oddziaływań na środowisko wodne, takich jak te wynikające z dyrektywy azotanowej i dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

Oprócz dalszej współpracy z państwami członkowskimi Komisja będzie w dalszym ciągu współpracować z obywatelami i wszystkimi zainteresowanymi stronami w celu promowania zgodności, również w ramach przeglądu wdrażania polityki ochrony środowiska. W miarę możliwości sprawozdawczość zostanie usprawniona lub uproszczona. Zostanie zwrócona uwaga na nowe substancje zanieczyszczające, np. mikrodrobiny plastiku i produkty farmaceutyczne.

Niniejsze sprawozdanie zostanie uwzględnione w trwającej ocenie adekwatności unijnego prawa wodnego oraz w ocenie dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Przyczynia się ono również do oceny postępów w osiągnięciu celów 7. unijnego programu działań w zakresie środowiska oraz globalnego programu działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030.

Wody Europy są w coraz większym stopniu dotknięte zmianą klimatu. Zgodność z unijnym prawem wodnym już teraz pomaga w radzeniu sobie ze skutkami zmiany klimatu poprzez

[29] W ramach klastra ICT4Water uwzględniono odpowiednie projekty służące opracowaniu rozwiązań, takich jak systemy wspomagania decyzji w odniesieniu do pomiaru jakości i ilości wody, interoperacyjności systemów informacji wodnej na szczeblu unijnym i krajowym oraz efektywności gospodarowania zasobami wodnymi: https://www.ict4water.eu/

[30] Jak opisano w planie działania na rzecz jednolitego rynku cyfrowego dla usług wodnych: https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/ict4wateractionplan2018.pdf

przewidywanie większej liczby susz i powodzi. Polityka wodna UE posiada znaczny potencjał w zakresie łagodzenia zmiany klimatu, pod warunkiem podjęcia obecnie skutecznych działań.